

YÜKSEK FREKANSLI İŞLEMLER (YFİ)
KULLANICILARININ EMİR / İŞLEM ORANI
(OTR – ORDER TO TRADE RATIO) YÖNTEMİ
İLE ÜCRETLENDİRİLMESİ

BİLGİ NOTU

Ekim 2024

Sürüm: IV

Amaç:

Bu Bilgi Notu, HFT (High Frequency Trading) olarak da bilinen Yüksek Frekanslı İşlemler (YFİ) gerçekleştiren kurumların, bu işlemleri gerçekleştiren kullanıcıları bazında, emir iptal ücretinden muaf tutulmaları ve belirli bir eşik değeri aşmaları halinde işlem başına ödeyecekleri maktu ücret hususlarını detaylandırmak ve yapılan hesaplamaları açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

Emir İşlem Oranı (OTR):

OTR; YFİ kullanıcısı tarafından girilen/değiştirilen/iptal edilen emirlerin gerçekleşen işlemlere oranını ifade etmektedir. YFİ kullanıcılarına fazla kullanım ücreti uygulanmasında eşik belirleyici parametre olarak kullanılır. YFİ kullanıcılarının Sistem kullanım seviyelerine göre ücretlendirilmesini amaçlayan bu oranın ücret belirleme için kullanılması ile birlikte bu kullanıcılar için mevcut konvansiyonel kullanıcılara uygulanan emir iptal ücreti uygulamasına son verilecektir. Bu kullanıcılar tarafından yapılan işlemler için tahakkuk edecek Borsa payı ücretlerinde ise herhangi bir değişiklik söz konusu olmayacaktır.

YFİ Kullanıcıları:

YFİ Kullanıcıları 05/05/2016 Tarih ve 02.PRO.02 sayılı “Pay Piyasasında Algoritmik İşlemler ve BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi Prosedürü”nde şu şekilde tanımlanmıştır:

“Gelişmiş teknolojik araçlar ve/veya bilgisayarlarla desteklenmiş algoritmik emir üretim/iletim sistemlerini kullanarak sermaye piyasalarında, yüksek hızda ve çok sayıda emir iletim ve işlem gerçekleştirme potansiyeline sahip olan elektronik bazlı kullanıcılarıdır. Bir kullanıcının YFİ kullanıcısı sayılabilmesi için bu kullanıcı adına emir üretecek elektronik bazlı sistemlerin üye tarafından Borsanın eş yerleşim merkezinde konuşlandırılması ve Borsa tarafından bu kullanıcılara ayırt edici özellikteki kullanıcı kodu verilmiş olması gerekmektedir.”

Buna göre:

- Yüksek frekanslı işlemlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla bu işlemler için üye başvurusu ile farklı kullanıcılar tahsis edilecektir. YFİ esaslı algoritmaların emir iletiminde, her bir farklı algoritmik emir iletim sistemi için ayrı birer kullanıcı tanımlanması zorunludur.
- Borsa eş yerleşim merkezinden OUCH emir iletim protokolü ile emir ileten kullanıcılar YFİ kullanıcıları olarak kabul edilecek ve YFİ kullanıcıları için geçerli olan OTR ücret tarifesine tabi olacaktır.
- OTR hesaplaması kullanıcı bazında yapılır. Bir aracı kuruma ait birden fazla bu tip kullanıcı olması durumunda bu kullanıcılara ait detaylar üye borsa payı raporlarında da ayrı ayrı gösterilir.

YFİ Kullanıcıları İçin Getirilen Emir/İşlem Oranı (OTR) Bazlı Fazla Kullanım Ücreti:

Borsa tarafından YFİ kullanıcısı olarak tanımlanan kullanıcılar konvansiyonel emir iptali, fiyat kötüleştirme ve miktar azaltma ücretlendirmesinden muaf olacaktır. Bu tarifenin yerine Emir/İşlem oranını baz alan, fazla kullanımı ücretlendirmeyi hedefleyen bir uygulamaya tabi olacaklardır.

Sisteme girilen, düzeltilen ve iptal edilen toplam emir sayısının gerçekleştirilen toplam işlem sayısına oranının 5:1'i aşması durumunda; bu oranın aşılmasına neden olan emir girme/düzeltilme/iptal operasyonlarının her birinden 0,25 TL maktu ücret alınacaktır. Hesaplamalar günlük bazda yapılacak, ücretler ise aylık bazda Borsa payları ile birlikte tahakkuk ettirilecektir. Borsa payı ücretlerinde bu kullanıcılar için herhangi bir değişiklik söz konusu olmayacaktır.

Emir / İşlem Oranı Hesaplama Detayları:

Emre İlişkin Kurallar:

- YFİ kullanıcıları tarafından yapılan her yeni emir girişi hesaplama dahil edilir.
- Emrin girişinden veya üzerinde yapılan son değişiklikten sonra 10 saniyeden az süre geçmiş olan emirler üzerinde yapılan iptal, fiyat kötüleştirme ve/veya miktar azaltma işlemleri hesaplama dahil edilir (emir / işlem oranındaki emir sayısına katılır). 10 sn.'den sonra yapılan değişiklikler ve iptaller emir hareketi olarak sayılmaz. Kotasyon girişleri, değişiklik ve iptalleri emir hareketi hesaplamasına dahil edilmez.
- Emrin fiyatını iyileştiren ve/veya miktarını artıran değişiklikler, orijinal emir Sistem'de 10 saniyenin altında beklemiş olsa bile bu oranın hesaplamasına dahil edilmez.
- Bağlantının kopmasında tüm emirlerin inaktif yapılması seçeneğinin kullanıldığı durumlarda inaktif edilen emirler hesaplama dahil edilir.
- Kalanı İptal Et (KİE) emirlerin girişi yeni bir emir olarak OTR'ye dahil edilir. İşleme dönüşmeden iptal olan KİE emirleri ya da KİE emirlerinin kısmi işlem görme sonrasında arda kalan ve iptal olan kısımları "iptal" anlamında hesaplama dahil edilmez, tek fiyat seanslarında (açılış, kapanış, öğle arası ve devre kesici) yapılan KİE emirleri iptali ve değişiklikleri dahil edilir.
- Borsa'nın ya da sistemin iptal ettiği (süresi dolan emir, açığa satışta yukarı adım kuralını yerine getirmeyen vb.) emirler bu hesaplama dahil edilmez. Süresi dolan emirde emrin girişi sayılırken iptali sayılmaz ancak açığa satışta yukarı adım kuralını yerine getirmeyen emirde giriş de iptal de sayılmaz.
- YFİ kullanıcısının girdiği emirleri aynı kurumdan bir başka kullanıcının değiştirmesi ya da iptal etmesi halinde bu değiştirme veya iptaller, üyenin emir iptal/değişiklik hesaplamasına dahil olur, OTR'ye dahil olmaz. Örneğin bir TW kullanıcısı FIXHFT kullanıcısının bir emrini iptal ederse, bu iptal, üyenin emir iptal defterinde görünür ve üye emir iptal ücreti öder. Ancak iptal OTR hesaplamasında bir aksiyon olarak sayılmaz. Zira iptal etme aksiyonu HFT kullanıcısı tarafından değil, TW kullanıcısı tarafından alınmıştır.

- BISTECH PTRM/İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulamasından üyenin PTRM kullanıcısı tarafından bir YFİ kullanıcısının emirleri toplu iptal seçeneği kullanılarak iptal edilirse bunlar HFT kullanıcısının emir hareketi olarak kabul edilir ve hesaplama dahil edilir.
- Kısmi görünme koşullu (Iceberg) emirlerde görünür hale gelen her emir yeni bir emir girişi olarak hesaplama dahil edilir.
- Kısmi Görünme Koşullu emirlerde toplam miktarda yapılan değişiklikler sayılmaz. Görünen miktarda yapılan fiyat kötüleştirme, miktar azaltma ve iptal (10 sn içinde) emir hareketi olarak hesaplama dahil edilir.

İşleme İlişkin Kurallar:

- Hacmi 500 TL'nin altındaki işlemler hesaplama dahil edilmez (emir/işlem oranındaki "işlem" sayısına katılmaz). Örneğin bir emirden hacimleri 400, 490, 500, 510, 2000 ve 2500 TL olmak üzere 6 işlem oluştu ise işlem sayısı olarak 500 TL ve üzerindeki 4 tane işlem, işlem sayısı olarak kabul edilir.
- YFİ kullanıcısı emir girip değişiklik yapmasına karşın hiç işlem yapmazsa (oran X/0 olursa) oranın sağlanamadığı kabul edilir. Bunun sonucunda tüm emir hareketleri 0,25 TL ile ücretlendirilir.
- YFİ kullanıcısının bir işlemin hem alış hem satış tarafında olduğu işlemler, diğer bir deyişle bu kullanıcının kullanıcı bazındaki çapraz işlemleri, işlem olarak hesaplama dahil edilmez.

Hesaplama Örnekleri:

Günlük Emir Sayısı (A)	500 TL ve Üzeri Tutarlı İşlem Sayısı (B)	OTR	Ücret Sınırındaki Emir Sayısı (5 x B) (C)	Fazla Emir Sayısı (A-C) (D)	Günlük OTR Ücreti - TL (D x 0,25 TL)
10.000	5.000	2	25.000	-	-
16.000	4.000	4	20.000	-	-
50.000	8.000	6,25	40.000	10.000	2.500
100.000	10.000	10	50.000	50.000	12.500
150.000	30.000	5	150.000	-	-
180.000	10.000	18	50.000	130.000	32.500
200.000	7.500	26,66	37.500	162.500	40.625